
SREDIŠNJE REČI

NENAD JOVANOVIĆ

STRAVA

Nije strašna žaba koja guta zmiju koja je
progutala žabu
ni odazivanje Crvenog mora njegovome
strašnom imenu
niti pak metamorfoze lopte u kupu
u noćima belim kao beonjače
monaha Fotiusa

Nije strašna ruža koja je ruža što
jeste jeste
Nije to biljna vaš izostavljena iz svrakopisne
jednačine sveta na salveti do
café au lait u šolji koja iluminira
vazduh između izma i izma rata i pakta
pod jatom zgaslih svraka

Nije strašno pobrkati televizijski i
pirinač Vijetnama rast
noktiju sa pouzdanijim
znacima života
himnu Rusije i himen Amerike
duh poroka i dah proroka to jest
nesvrstanost oca i nastranost sina

Strašna je sloga svega spomenutog da više
nema strave mora da je nešto drugo to
sto osećaš nešto treće
Čuješ li mora mora mora mora da jeste

Ono što je iza sedam mora nije ni teško

ZLATO

Vratiće se Hrist po zlatni mač, vreme se neće
vratiti. Hrist je Prustov
ljubavnik; senke se prave od varzila; varzilo se
pravi od biljke *Caesalpinia brasiliensis*;
za kartu do Brazila je potrebno izdvojiti deset
mesečnih plata.

Budući da mač ne možeš uneti u avion,
pretopi ga u zlatni sat ("*reduce, reuse, recycle*")
i Hrista liši razloga da prekine milovanje uz zvuke
bosa nove. Liši ga razloga da se vrati.
Drugim rečima, pređi iz vremena u prostor
lako kao što ti je ćaća prešao iz kamenog u
metalno doba,
iz paganizma u teizam. (Kako su mu
samo nežne kovrdže!
Pipni.)

IRONIJA

Lekar mi kaže: "Dovoljno ste ironisali. Sad malo uživajte u bojama jeseni." Ali, lekar ima lice lisice. Lice u bojama jeseni.

Pod crvenim, narandžastim i žutim lišćem leži oružje kojim je izvršeno nerasvetljeno ubistvo u tvojoj četvrti.

Njegov počinitelj, okružen muzikom Pola Enke, jede čorbu u restoranu u kom je svojevremeno ručavao Glen Guld.

Guld je stoički podneo ćelavljenje, dok je Enku ono nagnalo da se opija i krši automobile, pomišlja ubica dajući veliki bakšiš,

iako mu je čorba poslužena hladna. Hladna je zgrada u kojoj je počinjeno ubistvo. Znaš to, jer u njoj iznajmljuješ stan. Ubičin.

243

Stan gleda na šumu kojom trčkaraju lisice koje se linjaju. Riđa dlaka pokriva zemlju. "Slušajte veselu muziku", kaže lekar,

ne znajući na koju muziku pod suncem misli. Pod zubatim suncem. Koje goni građanstvo da kupuje kačkete sa

štitnicima za uši.

★

Uđite u kovčeg životinje tople i hladne
vaše vlažne njuške i oči uđite
dve po dve po lošem vremenu opremljene
dušama i mesom različitih kategorija
dovijugale ste stazicom iza Đokonde i zna se
tačno koja je luk jela a koja ga je mirisala
podela rada Hristove suze osobenim čini
isključivo njihov pedigree

Pazite da se ne okliznete životinje
sa kandžama rutave ćosave
o krv Srba i Hrvata da fokstrot
na primer ne postane norma pod kojom vuk
gubi sve izgleda a vaspitan je elegantan
preciznije takav dok se kazaljke Meseca ne sretnu
dok lunarno more ne arlaukne
presušilo sam

244

Mnogo je filmskih žurnala koje treba da vidite
životinje ubistvo Kenedija
komunistička i buržoaska revolucija
Leonardo dok smišlja oružje
sa bradom punom vrsta preslabih da se izbore
za mesto u kovčegu ali ne lezi vraže
latice smene sneg i sneg kišu
la primavera čak i dok u tmuši ponavljate

taj sam i niko drugi

DIE TOTEN STEINE ATMEN*

Mrtvo kamenje diše.
Prebroj skaline.
Prebroj ih netačno.

Zrna prašine, rastera, polena –
sitna su stoka. Koren –
epigon krošnjje.

Slistio sam te, dane! A privremenost
u večnom gradu samu sebe podiže na kub.
Tamo gde je espresso gorak kao pirinač, i gde

Isus suze briše razglednicama.
Istina tamo sja. Ovde tamni.
Tek će poslednja riba Dunava saznati

šta je Sava. Jer, *die toten Steine atmen*. Čim se
oprasi veliki prasak,
porašće vam nos.

245

Znam šta govorim. Uzročno-posledičan
poput klackalice. Sa
nozdrvama kljuseta u ciču zimu.

Propao kao Rimsko carstvo.

*Bertolt Brecht, *Buch der Wendungen* ili *Me-ti*.

KUPUS

Spoljna temperatura mi je niska (kao mimezis),
unutrašnja visoka (kao mimezis).

Slušam Eduarda Artemijeva:
demodiran zvuk modernosti.

Više ne umem da pogrešim. Zato
svet svetli i tuga nastanjuje kupus.

Znači li to što aksiomi tonu u papir kao ekseri u
Hrista da je papir dubok ili pak

da je Hrist plitak? Prozor
razbijaju svi padeži izuzev vokativa.

SANCTA SIMPLICITAS

Biljke mesožderke se hrane isključivo vegetarijancima.
Ovi jedu isključivo biljke mesožderke.

Kad se put zelene prema crvenoj i put ove druge boje
ka prvoj zatvore u jedan, kružni,

hoćemo li još biti kadri da razlikujemo svetost
od jednostavnosti,

ili će nam za to biti neophodna pomoć
dijalektičara koliko juče

odbačenih zbog njihove tobožnje
isključivosti?

SREDIŠNJE REČI

Smisao je zagadio naše reke drugovi
prozirni molekuli postadoše crveni dok je
šejtan prelazio iz onoga u ovaj
milenyum da saopšti vreme je vedro

Samo jedan molekul promašio je opisani
hromatski obrazac i postao zelen poput ptičice
iz pesme poput ptičice iz gore
koja je rekla ja ne idem nikud *no sirree*

Građanstvo je sričući čitalo tu vest
pojedini njegovi pripadnici u udobnoj odeći
pojedini u neudobnoj
razlike su začim života

248

Ko da u toj situaciji obrati pažnju na ptičice
kako se dave podsećajući nas da najveću tajnu ne kriju
poslednje ili prve nego središnje reči
podsećajući nas da alarm isključimo za vjeki vjekov

Ko da skupi ptičice meandrirajući šapom kroz vodu
Ko sem šejtana da ih osuši dahom na dan
lišen vetra kakav promašaj kakva svetlost

Zaljubićeš se